
P r i k a z i i o s v r t i

Sjećanja na kanonika Josipa Batošića

U Crkvi u Splitu stasao je niz zaslužnih svećenika, od kojih su neki još uvijek nazočni u svijesti vjernika, pogotovo starijih. Tko sve primjerice ne zna za don Franu Bulića, za biskupa Bonefačića, nadbiskupa Franića, biskupe Banića i Žanića, don Mladena Alajbega, don Urbana Krizomalija, dr. Mira Matijacu i za više istaknutih svećenika i prelata. No, ima i istaknutih i zaslužnih svećenika koji su gotovo sasvim zaboravljeni. Jedan je od njih i zaslužni kanonik Josip Batošić.

Josip Batošić rođen je u Makru Makarskom 24. listopada 1888. godine. Nakon osnovne škole završio je Sjemenišnu gimnaziju u Splitu (1907.), a potom godine 1912. i Teologiju u Zadru. Zaređen je za svećenika 1. studenoga 1911. Bio je godinu dana 1911./12. nadstojnik u Centralnom bogoslovnom sjemeništu u Zadru, a potom isto tako jednu godinu 1912./13. župni pomoćnik u Podgori; zatim je 1913./14. župnik Voštana-Roža i najzad od 1925. do 1937. (najduže) upravitelj župe pa župnik - dekan Trilja.

U svim je mjestima gdje je služio ostavio glas primjernog, ali i agilnog svećenika koji se veoma zauzimao za duhovni rast vjernika, ali i za dobrobit mjesta. Najviše je učinio za Trilj, gdje je najduže boravio. Ondje je čak utemeljio i mjesnu glazbu koja se nadaleko pročula i koja i danas vrlo uspješno djeluje.

Godine 1937. vratio se u Split, u sjedište biskupije, a ubrzo je postigao i čast kanonika. Uz neke druge dužnosti, postao je generalni duhovnik Katoličke akcije. Od godine 1941. kaptolski je prokurator, kancelar i arhivar, a od 1946. ravnatelj je biskupijske kancelarije. No, tada doživljava velika iskušenja i poniženja.

Naime, godine 1947., kao član uprave Hrvatske knjižare i Leonove tiskare, zajedno s još pet drugih članova uprave tih institucija (Urban Krizomali, Ivan Pavlinović, Jerko Bonefačić, Mladen

Znidaršić i Ivo Baras), bio je optužen da je kao odgovorna osoba protupravno prisvojio za crkvu 60 posto udjela u spomenutim institucijama. Počeo je uobičajeni proces protiv tih osoba, ali i protiv Crkve općenito. Proces je dakako završio time da su sve te osobe proglašene krivima i kažnjene zatvorskim kaznama uz konfiskaciju imovine. Među njima nalazio se i kanonik Batošić, koji je bio osuđen na tri godine robije, što je poslije smanjeno na dvije godine. Robijao je u Staroj Gradiški, a osim što je radio naporno i teško fizički, bio je i šikaniran, vrijeđan, ponižavan.

Vrativši se nakon odslužene kazne u Split, preuzeo je opet službu u biskupiji i kaptolu. Godine 1955. je kao stariji i ugledniji kanonik postao prepozit kaptola stolne crkve, a godine 1958. je imenovan i članom "consilii vigilantiae, promotor iustitiae" i članom Nadzornog vijeća do godine 1959. te zastupnik za gospodarstvo. Umro je 1960. godine.

Kanonik Batošić je bio razborit i tolerantan, čovjek dijaloga, savjestan u službi, neumoran u dužnostima, a najviše bi valjalo istaknuti da se predstavio kao neporočan, primjieran svećenik, cijenjen i poštivan od sviju. Dobrobit Crkve bila mu je glavni cilj i ništa mu nije bilo teško kad se radilo o tome. Riječi priznanja izrekao mu je u jednoj prilici i don Mladen Alajbeg. Ne smije se zaboraviti da je don Josip Batošić bio i mučenik i dvije godine robijao izvrgnut poniženjima.

Zadužio je i povijesnu znanost jer je godinama zauzeto sređivao arhiv splitske stolne crkve i time omogućio povjesnicima da dođu do potrebnih podataka. Zahvaljujući samo njemu, u mogućnostima smo razriješiti neke važne teme i probleme iz povijesti općenito, a posebno iz povijesti Crkve. Sve u svemu, kanonika Josipa Batošića ne smije se zaboraviti, nego ga treba pamtiti, a posebice imati na umu njegove zasluge.

Podatke kao i neke dokumente o pok. kanoniku dao nam je ljubazno g. Nikola Harašić (njegova supruga Rajka i njezina sestra Senka bile su nećakinje pok. J. Batošića), pa mu na tome ovom prilikom izražavamo istinsku zahvalnost.

Recimo još da potomci i svojta kanonika Batošića poduzimaju korake da ga se rehabilitira i da im se vrati njegova konfiscirana imovina.

Zdravko Mužinić